

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanı Vedat Işıkhan tarafından Anayasa'nın 98'inci ve İçtüzük 'ün 96'ıncı ve 99'uncu maddeleri gereğince yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederim.

Salihe AYDENİZ

TBMM İdari Amiri

Mardin Milletvekili

Türkiye'de çalışma koşulları her geçen gün daha da ağırlaşmakta, işçi sağlığı ve güvenliği alanında yaşanan ihlaller kamuoyunda tartışma konusu olmaktadır. İSİG Meclisi verilerine göre, 2023 yılında 1.932 işçi, 2024 yılında ise 1.897 işçi iş kazaları sonucu yaşamını yitirmiştir. Bu veriler, iş kazalarının çeşitli sektörlerle ve farklı yaş gruplarına yaygın bir şekilde sirayet ettiğini göstermektedir.

Özellikle çocuk işçiliğın ulaştığı boyut dikkat çekmektedir. 2024 yılında hayatını kaybeden işçiler arasında 22'si 14 yaş ve altında, 49'u 15-17 yaş aralığında çocuk işçidir. Bu durum, çocukların ekonomik ve sosyal güvenceden yoksun kalmaları nedeniyle ağır ve tehlikeli işlerde çalıştırıldıklarını göstermekte, çocuk işçiliğın önlenmesine yönelik tedbirlerin önemini bir kez daha ortaya koymaktadır.

Aynı dönemde iş kazalarında 94 mülteci/göçmen işçi hayatını kaybetmiştir. Göçmen işçilerin düşük ücretli, güvencesiz ve yüksek risk taşıyan işlerde istihdam edildikleri, iş kazaları açısından hassas bir grup oluşturdukları görülmektedir.

Öte yandan, Afganistan uyruklu işçi Vezir Mohammad Nourtani'nin katledildiği iddiası da tabloyu daha vahim duruma getirmektedir. Nourtani, Zonguldak'ta ruhsatsız bir maden ocağında çalıştığı sırada fenalaşmış; iddiaya göre hastaneye götürülmek yerine ormanlık bir alana taşınarak yakılmak suretiyle katledilmiştir. Söz konusu olay hakkında açılan dava süreci devam etmektedir.

İş kazaları verileri, işçi sağlığı ve güvenliği alanında daha etkin önlemlerin önemine işaret etmektedir. İş kazalarının münferit olaylar olmaktan çıkarılması ve sistematik olarak önlenmesi için kayıt dışı çalışma, çocuk işçiliği ve göçmen emeği gibi alanlarda izleme ve müdahale mekanizmalarının güçlendirilmesi gerektiği değerlendirilmektedir.

Bu bağlamda;

1. 2024 yılı içerisinde yaşamını yitiren işçilerden kaç kayıt dışı olarak çalışmaktaydı? Bu konuda Bakanlığınızın herhangi bir denetim veya araştırması bulunmakta mıdır?
2. İSİG Meclisi'nin verilerine göre 2024 yılında en az 71 çocuk işçi iş kazalarında hayatını kaybetmiştir. Çocuk işçiliğiyle mücadele kapsamında Bakanlığınızın aldığı önlemler nelerdir? Mevcut politikaların yeterliliği nasıl değerlendirilmektedir?
3. 2025 yılı başından beri kaç işçi yaşamını yitirmiştir? Bu işçilerin kaç çocuk, kaç kadın, kaç göçmendir? En çok ölümün yaşandığı iş kolu hangisidir?
4. Kadın işçilerin çalışma yaşamında toplumsal cinsiyet temelli ayrımcılıklara ve eşitsizliğe maruz kalmasının önlenmesi amacıyla Bakanlığınız tarafından yürütülen özel bir politika, program veya eylem planı bulunmakta mıdır?
5. Göçmen ve mülteci işçilerin iş kazalarındaki oranı nedir? 2024 yılında iş kazalarında hayatını kaybeden 94 göçmen işçiye dair Bakanlığınız özel bir rapor hazırlamış mıdır?
6. Vezir Mohammad Nourtani'nin Zonguldak'ta çalıştığı ruhsatsız maden ocağında fenalaşmasının ardından ormanlık alanda yakılması iddiası üzerine açılan davaya Bakanlığınız müdahil olmuş mudur? Davayı takip etmek için bir görevlendirme yapılmış mıdır?
7. Ruhsatsız işletilen madenler ve kaçak işyerleri konusunda son 5 yıl içerisinde kaç denetim yapılmıştır? Denetim eksikliklerinin sorumluluğu nasıl değerlendirilmektedir?
8. 2024 yılında iş kazalarında yaşamını yitiren işçilerin sektörel dağılımı nasıldır? En çok ölüm hangi iş kollarında gerçekleşmiştir?
9. Çalışma hayatında "kayıt dışı istihdam" oranı 2025 yılı itibariyle hangi seviyededir? Kayıt dışı çalışmanın iş kazalarına etkisi konusunda Bakanlığınız bir analiz yapmış mıdır?
10. İş kazalarında sorumluluğu bulunan işverenlerin cezasız kalması işçi sağlığı ve güvenliği alanındaki ihlallerin devam etmesine yol açmaktadır. Bu konuda caydırıcı ceza mekanizmalarını güçlendirmek adına yeni bir yasal düzenleme çalışmanız var mıdır?
11. Çocuk işçiliğinin önlenmesine yönelik Mesleki Eğitim Merkezleri (MESEM) ve staj programlarının çocuk işçi ölümlerine etkisi hakkında bir araştırma yapılmış mıdır?
12. Türkiye'de işçi sağlığı ve güvenliği politikasının güçlendirilmesi için uluslararası standartlara (ILO sözleşmeleri vb.) uyum sağlama konusunda Bakanlığınızın 2025 yılı için hedeflediği adımlar nelerdir?
13. Vekili olduğum Mardin ilinde son 5 yılda kaç işçi yaşamını yitirmiştir? Bu işçilerin yaş dağılımı ne şekildedir?
14. Vekili olduğum Mardin ilinde ölümlü iş kazalarının en çok yaşandığı iş kolu hangisidir?
15. Mardin ilinde 2020-2025 yılları arasında kaç işyeri iş sağlığı ve güvenliği tedbirlerine uymadığı gerekçesiyle denetlenmiştir? Bu denetimlerin sonucu olarak kaç işverene idari para cezası kesilmiştir?
16. Mardin'de kayıt dışı çalışan işçilerin toplam işgücüne oranı nedir? Kayıt dışı çalışmanın engellenmesine yönelik Bakanlığınızın son 5 yılda yürüttüğü çalışmalar nelerdir?
17. Mardin ilinde 2020-2025 yılları arasında çalışırken hayatını kaybeden işçilerden kaç mülteci/göçmen statüsündedir?

18. Mardin'de 18 yaş altı çalıştırılan çocuk işçi sayısına dair Bakanlığımızın elinde bir veri bulunmakta mıdır? Bu veriler kamuoyuna açıklanacak mıdır?
19. Son 5 yılda Mardin'de meydana gelen iş kazalarının kaç tane tarım sektöründe gerçekleşmiştir? Tarım işçilerine yönelik iş sağlığı ve güvenliği denetimi yapılmakta mıdır?
20. Mardin'de mevsimlik tarım işçileri arasında yaşanan iş kazalarına dair herhangi bir veri tutulmakta mıdır? Bu işçilerin çalışma koşulları hakkında bir rapor hazırlanmış mıdır?
21. Mardin ilinde maden, taş ocağı, inşaat gibi riskli iş kollarında çalışan işçilerin iş sağlığı ve güvenliği eğitimine erişimi konusunda bir çalışma yapılmış mıdır?
22. Mardin'de iş kazalarına bağlı olarak açılan idari veya adli soruşturmaların sonuçları kamuoyuna açıklanmakta mıdır? Kaç işverene dava açılmıştır?
23. İş kazaları sonrası tazminat ve sosyal güvenlik haklarının eksiksiz sağlanması için Mardin özelinde bir izleme veya denetim mekanizması bulunmakta mıdır?